

Door: [Ruby Nefkens voor 'Meubel'](#) op 19 juni 2008

Fatboy deel III

Exact een jaar geleden meldde ik dat de rechtbank Den Bosch vond dat de Fatboy - het grote opgeblazen kussen alias zitzak - een oorspronkelijk product is en dus in aanmerking komt voor auteursrechtelijke bescherming. Fatboy kon, aldus de rechtbank, succesvol optreden tegen leveranciers van andere grote kussens. Deze uitspraak kwam na het kortgeding vonnis in september 2005 waarin juist elke vorm van bescherming aan de Fatboy werd ontzegd. In 2005 vogelvrij, in 2007 toch beschermd. U raadt het al, dit artikel heet niet voor niets deel III, de Fatboy is anno 2008 ineens weer niet beschermd. In een spraakmakende zaak tussen Fatboy en vier nabootsers heeft de voorzieningenrechter in Den Bosch op 17 juni jl. opnieuw in kort geding uitspraak gedaan en vastgesteld dat de Fatboy ontleend is aan een ouder model zitkussen. De Fatboy is dus volgens de rechter daarom (toch) niet oorspronkelijk. Wat heeft zich tussen de uitspraak in 2007 en nu afgespeeld?

De Fatboy is een ontwerp van de Finse ontwerper Setälä. De rechten op het zitkussen heeft deze ontwerper overgedragen aan Fatboy. Het bedrijf Sitting Bull brengt een vergelijkbaar kussen op de markt onder de naam 'Sit on it'. Sitting Bull en nog drie andere gedaagden zijn in een procedure betrokken door Fatboy omdat ze niet vrijwillig willen stoppen met de verkoop. In de procedure slaagt Sitting Bull erin om aan te tonen dat de Fatboy helemaal geen oorspronkelijk ontwerp is maar is overgetrokken van een zitkussen, genaamd Airbag, dat al ouder is en is ontworpen door ene J. Suppanen. De tekeningen van de Airbag en de Fatboy worden in de procedure op elkaar gelegd en de rechter kan niet anders constateren dan dat *pijnlijk duidelijk is dat de karakteristieke belijning van de Airbag precies over die van de Fatboy valt.*

Fatboy stelt echter dat zij ook de rechten op de Airbag heeft verworven van deze Suppanen. Daarmee zou je zeggen is elk vuiltje weer uit de lucht voor Fatboy. De rechtbank denkt daar echter anders over. Terwijl de rechtbank eerst zegt dat de Fatboy van de Airbag is overgetrokken, vindt de rechtbank vervolgens dat de 'Sit on it' van Sitting Bull én de Fatboy te veel van de Airbag afwijken. Dat is een redenering die ik niet volg. Of de Fatboy lijkt zoveel op de Airbag dat inderdaad niet gesproken kan worden van oorspronkelijkheid en dus een auteursrechtelijk beschermd werk. In dat geval zou de 'Sit on it' ook te veel op de Airbag moeten lijken en zou Fatboy op basis van haar rechten op de Airbag de verhandeling van de 'Sit on it' moeten kunnen tegengaan. Of de Fatboy en de 'Sit on it' lijken onvoldoende op de Airbag, maar dan zou de Fatboy wellicht toch in aanmerking kunnen komen voor auteursrechtelijke bescherming. In welk laatste geval ze wel tegen het namaakkussen 'Sit on it' zou moeten kunnen optreden. De rechter vindt ook dat er geen sprake is van slaafse nabootsing van de Fatboy. De rechter komt tot dit oordeel omdat zij vindt dat Fatboy niet voldoende heeft aangetoond dat de Fatboy zich onderscheidt van andere zitzakken op de markt. Fatboy kon niet bij alle voorbeelden waar Sitting Bull mee kwam aantonen dat zij de eerste was en dat zijn tegen vergelijkbare zitzakken ook actie ondernam. Daarom is de 'Sit on it' van Sitting Bull geen onrechtmatige slaafse nabootsing.

Ik wed dat deze zaak nog een vervolg gaat krijgen...

Ruby Nefkens, Advocate bij Van der Steenhoven Advocaten te Amsterdam

Aan de samenstelling en inhoud van dit artikel is de meeste zorg besteed. Ruby Nefkens en Van der Steenhoven advocaten aanvaarden geen verantwoordelijkheid ten aanzien van op basis van dit artikel genomen beslissingen, tenzij zij vooraf in concrete gevallen zijn geraadpleegd.

